

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił B. D. prawa do ponownego ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz emerytury.

Wnioskodawczyni odwołała się od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego w Łodzi, wnosząc o ich zmianę poprzez ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego oraz wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem jego zarobków z okresu 1966-1980 w (...) Zakładach (...) na podstawie zeznań świadków i przez analogię do ich zarobków .

W odpowiedzi na powyższe odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

ustalił co następuje:

Odwołujący – **B. D.** urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

Decyzją z dnia 7 listopada 2014r. Pozwany organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury na podstawie art.24a ustawy o emeryturach i rentach z FUS zamiast dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy (decyzja k.129 akt rentowych).

Wyliczenia wysokości świadczenia organ rentowy dokonał w oparciu o art. 26 powołanej ustawy a emerytura wyniosła 1817,66zł (decyzja k.129 akt rentowych).

W odwołaniu od tej decyzji kwestionował wysokość świadczenia i przedłożył nowe dokumenty będące podstawą do wydania decyzji z dnia 22 grudnia 2014r. na podstawie, której to decyzji ustalono wysokość emerytury wnioskodawcy na kwotę 1926,40 zł (decyzja k. 134 akt rentowych).

W decyzji z dnia 13 stycznia 2015r. dokonano wyliczenia emerytury wnioskodawcy w oparciu o art.183 ustawy po emeryturach i rentach z FUS w sposób mieszany jednakże tak wyliczone świadczenie okazało się mniej korzystne od emerytury ustalonej w oparciu o art.26 powołanej ustawy emerytalnej. Do obliczenia części tej emerytury na podstawie art.53 uwzględniono 27 lat, 1 miesiąc i 27 dni okresów składkowych oraz 11 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Do ustalenie podstawy wymiaru przyjęto podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia tj. z lat 1967-1969, 1972-1974, 1982-1993, 1995-1996. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 59,08%. Wysokość emerytury wyliczona na tej podstawie wyniosła 1442,12 zł. W części obliczonej na podstawie art.26 organ rentowy uwzględnił składki zaewidencjonowane na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w kwocie 2935,89zł oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 400066,19zł i średnie dalsze trwanie życia, które wyniosło 209,20 miesięcy. Łączna wysokość emerytury obliczona na podstawie art.183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła 1829,54 zł (decyzja k.143 akt rentowych).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 23 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 141/15 oddalił odwołanie B. D. od decyzji z dnia 7 listopada 2014r. (wyrok k. 16 akt sprawy VIII U 141/15 załączonej do akt sprawy).

W dniu 20 maja 2015 roku B. D. złożył wniosek o ponowne wyliczenie wysokości kapitału początkowego i przeliczenie wysokości emerytury poprzez przyjęcie do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z wynagrodzeń z lat 1973-1979 (wniosek k.2 ostatniej części akt ZUS).

Zaskarżoną decyzją z dnia 9 września 2015r. odmówiono wnioskodawca przeliczenia świadczenia (decyzja k.5 ostatniej części akt ZUS).

W okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...) wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w tym okresie i otrzymywał wynagrodzenia na podstawie stawki godzinowej na podstawie złożonych angaży (zeznania świadków S. A. k.17 odwrót, 3 min.49 sek. , W. K. k.17 odwrót 11min. 57 sek. oraz świadka R. S. k 17 odwrót, 16 min. 48 sek., kopie angaży k.9-16).

Przy uwzględnieniu wynagrodzenia na podstawie stawki godzinowej przy pełnym wymiarze czasu i załączonych angaży wskaźnik wysokości wymiaru kapitału początkowego wyniósł 76,49% a więc nadal korzystniejszy jest wskaźnik dotychczas przyjęty z dziesięciu lat 82,11%. Natomiast wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ustalony z 20 lat kalendarzowych wynosi 67,23% i jest wyższy od dotychczas przyjętego 59,08%. Przy uwzględnieniu tego wskaźnika emerytura wyliczona w trybie art.183 wynosi 1848zł a więc nadal jest niższa od emerytury wypłacanej wnioskodawcy ustalonej w oparciu p art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącej 1926zł (wyliczenie hipotetyczne k.24).

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych odwołanie **B. D.** częściowo jest zasadne tj. w zakresie w jakim domaga się ustalenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego nie na podstawie minimalnego wynagrodzenia w j.g.u a na podstawie angaży natomiast niezasadne w zakresie wysokości kapitału początkowego.

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153 poz.1227 ze zm.), dalej: ustawa, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy tj. na dzień 01 stycznia 1999 r.

W myśl art. 174 ust. 1 powyższej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Stosownie do treści art. 174 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy

1)okresy składkowe, o których mowa w art. 6,

2)okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,

3)okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Odesłanie z art. 174 ust. 3 ustawy do wymienionych w nim przepisów oznacza, że zasady ustalania podstawy wymiaru kapitału początkowego są takie same, jak zasady ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent.

Ogólne zasady ustalania tej podstawy uregulowane są w art. 15 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę. Prawo wyboru okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych ograniczone jest w przypadku ustalania podstawy wymiaru kapitału początkowego do lat 1980-1998. Natomiast według art. 15 ust. 6 te same zasady, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić

ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Wyliczenie wskaźnika wysokości kapitału początkowego wnioskodawcy z uwzględnieniem zarobków ustalonych na podstawie angaży z 20 lat kalendarzowych jest niższe niż dotychczas przyjęte z kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych. Wskaźnik kapitału z dziesięciu kolejnych lat wynosi bowiem 82,11% zaś z 20 lat 76,49%. W związku z tym roszczenie wnioskodawcy o przeliczenie kapitału początkowego jest nieuzasadniona a zaskarżona decyzja w tej części prawidłowa.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, orzekł jak w pkt. 2 sentencji wyroku.

Natomiast w zakresie ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury w części wyliczonej zgodnie z art.53 należy wskazać, iż zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Stosownie do treści art. 15 ust. 1 i 6, cytowanej ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę albo na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Z treści § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasady wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) wynika, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące zatrudnienia i wysokości osiąganych zarobków. Jednakże judykatura stoi na stanowisku, iż w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2006 roku, I UK 115/06).

W związku z powyższym wnioskodawca ma prawo do ustalenia w tej części nowej wysokości emerytury gdyż nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest korzystniejszy od dotychczas przyjętego mimo, że de facto ma to tylko znaczenie teoretyczne gdyż i tak pozostania wypłacana wnioskodawcy emerytura wyliczona w oparciu o art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jako świadczenie korzystniejsze.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, orzekł jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu wypożyczając akta rentowe.